

نام و شماره درس: تروما ۳ (ترومای ستون فقرات و انتقال بیمار ترومائی)	تعداد واحد و نوع واحد (نظری / عملی): ۲ واحد نظری
رشته و مقطع تحصیلی: کارشناسی فوریت های پزشکی	مدت زمان ارائه درس: ۳۴ ساعت (طی نیمسال دوم ۱۴۰۲)
دروس پیش نیاز: تروما اعضا و دستگاه های بدن	محل برگزاری: دانشکده پرستاری مامائی شهید بهشتی
نام مسئول برنامه: گروه فوریت های پیش بیمارستانی	تلفن و روزهای تماس: ۰۱۳-۳۳۵۵۵۰۰۱
آدرس ایمیل: a.a.louyeh@gmail.com	نام و مرتبه علمی مدرس: دکتر عطاله اسدی لویه - استادیار

معرفی و شرح مختصری از درس:

بی تردید آسیب به ستون فقرات از لحاظ شدت و ترومای ناشی از آن یکی از مهیب ترین آسیب هائی است که یک دانشجوی فوریت های پزشکی با آن مواجهه خواهد شد و لازم است بخوبی وظایف خود را به انجام برساند. یک دانشجوی فوریت های پزشکی باید آسیب هائی را که می توانند ستون فقرات یا طناب نخاعی را تخریب کنند را شناسائی کرده و آن را فوراً و به شکلی مناسب کنترل کند. همچنین باید بداند که جابجائی و حمل نادرست بیماران در چنین شرایطی به سادگی می تواند منجر به ناتوانی دائمی یا حتی مرگ شود. در این درس مکانیسم های آسیب سیستم تروما و آسیب های سر و صورت و گردن و ستون فقرات به همراه علائم و اقدامات اولیه آموزش داده می شود و به دانشجوی کمک می شود ضمن تلفیق آموخته های خود با آموخته های قبلی، مهارت های تفکر خلاق را در ارائه خدمات و اقدامات فوری شامل تعیین وسعت احتمالی آسیب ارزیابی در محل حادثه، مراقبت مداوم در راه انتقال به بیمارستان، انتقال سریع و تصمیم گیری به موقع و درست به بیماران ترومائی را انجام دهد.

اهداف کلی درس:

- آشنائی دانشجویان با آسیب های مختلف به ویژه نیازمند به مراقبت های فوری در، سر و صورت و گردن و ستون فقرات و عوارض ناشی از آنها و اقدامات اولیه مورد نیاز. لذا اهداف کلی درس شامل:
- آشنائی با بخش های مختلف سیستم عصبی
- آشنائی با ترومای ستون فقرات و آسیب های ستون فقرات
- آشنائی با ترومای به سر و آسیب های مغزی
- آشنائی با مراقبت های طبی اورژانس در ترومای سر و ستون فقرات
- آشنائی با شیوه های آماده سازی بیمار برای انتقال بیمار دچار ترومای سر و ستون فقرات
- آشنائی با راهکارها و تکنیک های بی حرکت ساختن سر و ستون فقرات
- آشنائی با وسایل و تجهیزات بی حرکت ساختن سر و گردن و ستون فقرات
- آشنائی با نحوه خارج سازی مصدوم در شرایط مختلف ترومای سر و گردن و ستون فقرات

اهداف اختصاصی درس:

از دانشجو انتظار می رود در پایان دوره بتواند:

- ۱) آناتومی و فیزیولوژی سیستم عصبی را تشریح نماید.
  - ۱-۱) آناتومی دستگاه عصبی مرکزی را تشریح کند.
  - ۱-۲) فیزیولوژی دستگاه عصبی مرکزی را توضیح دهد.
  - ۱-۳) آناتومی دستگاه عصبی محیطی را تشریح کند.
  - ۱-۴) فیزیولوژی دستگاه عصبی مرکزی را توضیح دهد.
- ۲) مکانیسم های شایع آسیب به ستون فقرات را تشریح کند.
  - ۲-۱) نحوه ارزیابی آسیب های نخاعی را بیان کند.
  - ۲-۲) نحوه شرح حال گیری و معاینات جسمانی مصدوم را شرح دهد.
  - ۲-۳) عوارض ناشی از آسیب های ستون فقرات را توضیح دهد.
  - ۲-۴) مراقبت های طبی اورژانس در آسیب های نخاعی را تشریح کند.
  - ۲-۵) نحوه اداره و درمان راه هوایی را در بیمار با تروما ستون فقرات توضیح دهد.
  - ۲-۶) فرآیندهای ثابت نگهداشتن مهره های گردنی در مصدوم با تروما ستون فقرات را شرح دهد.
  - ۲-۷) علائم و نشانه های آسیب احتمالی به ستون فقرات را بیان کند.
- ۳) چگونگی آماده سازی برای انتقال مصدوم دچار ترومای ستون فقرات را تشریح کند.
  - ۳-۱) نحوه آماده سازی و انتقال بیماران ترومایی در وضعیت خوابیده به پشت را تشریح کند.
  - ۳-۲) چگونگی استفاده از کلار گردنی را جهت ثابت نگهداشتن سر و گردن را توضیح دهد.
  - ۳-۳) وسائل ، تجهیزات و تکنیک های بیحرکت سازی ستون فقرات در بیمار ترومایی را شرح دهد .
  - ۳-۴) نحوه آماده سازی و انتقال بیماران ترومایی در وضعیت نشسته را تشریح کند..
  - ۳-۵) چگونگی استفاده از ابزار کوتاه جهت ثابت نگهداشتن نخاع در بیمار ترومایی را بیان کند .
  - ۳-۶) نحوه آماده سازی و انتقال بیماران ترومایی در وضعیت ایستاده را تشریح کند.
  - ۳-۷) چگونگی استفاده از ابزار بلند جهت ثابت نگهداشتن نخاع در بیمار ترومایی را بیان کند .
- ۴) نحوه ارزیابی آسیب های به سر را تشریح کند.
  - ۴-۱) انواع آسیب های مغزی ، شکستگی های جمجمه و پارگیهای اسکالپ را توضیح دهد.
  - ۴-۲) ضربه مغزی، خونریزی های درون جمجمه ای و عوارض آسیب های مغزی را شرح دهد.
  - ۴-۳) نشانه ها و علائم آسیب به سر و مراقبت های پزشکی اورژانس را تشریح کند.
  - ۴-۴) چگونگی استفاده از ابزار ثابت کردن سر و ابزارها و تکنیک ها (نحوه کاربرد صحیح کلار گردنی ، تخته پشتی کوتاه و بلند) را توضیح دهد .
  - ۴-۵) نحوه برداشتن کلاه ایمنی در مصدوم با ترومای سر و گردن را بیان کند.

جدول زمانبندی ارائه برنامه درس ترومای ستون فقرات و انتقال بیماران ترومائی نیمسال اول/دوم ۱۴۰۱							
ردیف	تاریخ	ساعت	موضوع جلسه	مدرس	روش های آموزش	امکانات مورد نیاز	عرصه آموزش
۱	۶/۲۱	۱-۳	آناتومی و فیزیولوژی دستگاه عصبی (مرکزی ، محیطی و ارادی و غیرارادی)	دکتر عطااله اسدی لویه	پرسش و پاسخ ، ایفای نقش، نمایش فیلم	لب تاپ ، تجهیزات ببحرکت سازی بدن	کلاس درس
۲	۶/۲۸	۱-۳	مکانیسم های شایع آسیب به ستون فقرات ، چگونگی انجام ارزیابی های اولیه	دکتر عطااله اسدی لویه	پرسش و پاسخ ، ایفای نقش، نمایش فیلم	لب تاپ ، تجهیزات ببحرکت سازی بدن	کلاس درس
۳	۷/۴	۱-۳	نحوه شرح حال گیری و معاینات جسمانی مصدوم ، علائم و نشانه های آسیب نخاعی	دکتر عطااله اسدی لویه	پرسش و پاسخ ، ایفای نقش، نمایش فیلم	لب تاپ ، تجهیزات ببحرکت سازی بدن	کلاس درس
۴	۷/۱۱	۱-۳	مراقبت های طبی اورژانس در آسیب های ستون فقرات ، اداره راه هوائی در مصدوم	دکتر عطااله اسدی لویه	پرسش و پاسخ ، ایفای نقش، نمایش فیلم	لب تاپ ، تجهیزات ببحرکت سازی بدن	کلاس درس
۵	۷/۱۸	۱-۳	چگونگی آماده سازی برای انتقال مصدوم دچار ترومای ستون فقرات	دکتر عطااله اسدی لویه	پرسش و پاسخ ، ایفای نقش، نمایش فیلم	لب تاپ ، تجهیزات ببحرکت سازی بدن	کلاس درس
۶	۷/۲۵	۱-۳	نحوه آماده سازی و انتقال بیماران ترومائی در وضعیت خوابیده به پشت و ثابت نگهداشتن مهره های گردنی	دکتر عطااله اسدی لویه	پرسش و پاسخ ، ایفای نقش، نمایش فیلم	لب تاپ ، تجهیزات ببحرکت سازی بدن	کلاس درس
۷	۸/۲	۱-۳	وسائل ، تجهیزات و تکنیک های ببحرکت سازی ستون فقرات در بیمار ترومائی	دکتر عطااله اسدی لویه	پرسش و پاسخ ، ایفای نقش، نمایش فیلم	لب تاپ ، تجهیزات ببحرکت سازی بدن	کلاس درس
۸	۸/۹	۱-۳	نحوه آماده سازی و انتقال بیماران ترومائی در وضعیت نشسته و آماده سازی تخته پشتی کوتاه	دکتر عطااله اسدی لویه	پرسش و پاسخ ، ایفای نقش، نمایش فیلم	لب تاپ ، تجهیزات ببحرکت سازی بدن	کلاس درس
۹	۸/۱۶	۱-۳	نحوه آماده سازی و انتقال بیماران ترومائی در وضعیت ایستاده و آماده سازی تخته پشتی بلند	دکتر عطااله اسدی لویه	پرسش و پاسخ ، ایفای نقش، نمایش فیلم	لب تاپ ، تجهیزات ببحرکت سازی بدن	کلاس درس
۱۰	۸/۲۳	۱-۳	انواع آسیب های مغزی ،	دکتر	پرسش و پاسخ	لب تاپ ،	

کلاس درس	تجهيزات بيحرکت سازي بدن	، ايفاي نقش، نمايش فيلم	عطاله اسدي لويه	شکستگي هاي جمجمه و پارگيهاي اسکالپ		
کلاس درس	لب تاپ، تجهيزات بيحرکت سازي بدن	پرسش و پاسخ ، ايفاي نقش، نمايش فيلم	دکتر عطاله اسدي لويه	ضربه مغزي، خونريزي هاي درون جمجمه اي و عوارض آسيب هاي مغزي	۱-۳	۸/۳۰
کلاس درس	لب تاپ ، تجهيزات بيحرکت سازي بدن	پرسش و پاسخ ، ايفاي نقش، نمايش فيلم	دکتر عطاله اسدي لويه	بررسی صحنه حادثه و چگونگي ارزيابي و انجام شرح حال گيري مصدوم دچار آسيب هاي جمجمه	۱-۳	۹/۷
کلاس درس	لب تاپ ، تجهيزات بيحرکت سازي بدن	پرسش و پاسخ ، ايفاي نقش، نمايش فيلم	دکتر عطاله اسدي لويه	بررسی وضعیت هوشباري ، اثرات شکستگي باز وبسته جمجمه ، راه هوائي، تنفس و گردش خون	۱-۳	۹/۱۴
کلاس درس	لب تاپ ، تجهيزات بيحرکت سازي بدن	پرسش و پاسخ ، ايفاي نقش، نمايش فيلم	دکتر عطاله اسدي لويه	فشار داخل جمجمه اي ( ) ICP) مراقبت هاي طبي اورژانس و حيات مغزي	۱-۳	۹/۲۱
کلاس درس	لب تاپ ، تجهيزات بيحرکت سازي بدن	پرسش و پاسخ ، ايفاي نقش، نمايش فيلم	دکتر عطاله اسدي لويه	چگونگي استفاده از ابزار ثابت کردن سر و ابزارها و تکنیک ها (نحوه کاربرد صحيح کلار گردني ، تخته پشتي کوتاه و بلند)	۱-۳	۹/۲۸
کلاس درس	لب تاپ ، تجهيزات بيحرکت سازي بدن	پرسش و پاسخ ، ايفاي نقش، نمايش فيلم	دکتر عطاله اسدي لويه	ارزيابي و آماده سازي مصدوم با ترومای سر و گردن داراي کلاه ايمني و انتقال آن	۱-۳	۱۰/۵
کلاس درس	لب تاپ ، تجهيزات بيحرکت سازي بدن	پرسش و پاسخ ، ايفاي نقش، نمايش فيلم	دکتر عطاله اسدي لويه	جلسه رفع اشکالات درسي و نمايش تکنیکها و نحوه بي حرکت سازي مصدوم با تروما ستون فقرات	۱-۳	۱۰/۱۲

منبع اصلي درس (عنوان کتاب، نام نویسنده، سال و محل انتشار، نام ناشر، شماره فصول یا صفحات مورد نظر در این درس - در صورتی که مطالعه همه کتاب یا همه مجلدات آن به عنوان منبع ضروری نباشد)

۱- اورژانس های طبي پيش بیمارستانی پایه و ميانی، بلد سوبرایان و همکاران، آخرين چاپ

۲- اورژانس های طبي پيش بیمارستانی پایه ،ميسستويچ جوزف و همکاران، آخرين چاپ

۳- درسنامه جامع فوریت های پزشکی ، مقدم زرنندی بابک و همکاران ۱۴۰۰

امکانات آموزشی

- - لب تاپ، بوردهوشمند، فیلم های آموزشی و تجهیزات بی حرکت سازی در آسیب های سر و گردن و ستون فقرات

نحوه ارزشیابی دانشجو بازم مربوط به هرازشایی:

الف) در طول ترم (ب) پایان دوره

ساعت	تاریخ	نمره	روش آزمون
		۲۰ درصد از کل نمره	حضور کامل در کلاس و مشارکت فعال در فعالیت های کلاسی
		۸۰ درصد از کل نمره	آزمون کتبی پایان ترم

مقررات و انتظارات از دانشجو: (توسط گروه تعیین می گردد)

هر دانشجویی دوره ملزم به رعایت مقررات آموزشی به شرح زیر است:

- رعایت حسن اخلاق و شئون اسلامی
- - حضور فعال در کلاس های درس
- - شرکت در اجرای بهتر برنامه های آموزش (اعم از نظری و عملی)
- - شرکت در امتحانات پایان ترم